

Novičar.

(Kmetovske zavarovalnice.) V nekterih krajih je navada, da si kmeti kake vasi ali celega kraja napravijo med seboj zavarovalnico, to je, da z združenimi močmi podpirajo tistega izmed sebe, kterege nesreča in škoda po ognju zadene. To so tako imenovane kmetovske zavarovalnice. Visoko ministerstvo notranjih zadev je take naprave za jako koristne spoznalo in posameznim namestništvom dalo oblast, take združbe potrjevati in treba ni pri ministerstvu samem dovoljenja prositi. Tudi našim slovenskim kmetom bi bile te naprave priporočati. Okrajni zastopi bi imeli to koristno stvar v svojih okrogih pospeševati.

— Srbska vlada je zastran onega sramotnega čina Turkov na ladji „Germania“ prav ostro pismo turški vladi poslala, v katerem tirja sledeča: 1. Naj se iz službe denejo in kaznujejo vsi uradniki, kateri so se pri onem grdem činu vdeležili. 2. Mora se popolnoma povrniti kvar, kateri se je po onem činu napravil. 3. Morajo se pravice zagotoviti, ki jih imajo Srbi zastran popotnih listov, in so jim pripoznane po pogodbah s Turki; katerih pa vendar turške gosposke nekoliko časa že celo niso hotele več pripoznavati, ter so jih že poslala kratile. 4. Mora se Turška zavezati, da napravi ostre vladine naredbe, po katerih se prihodnjč taki silni čini ne bodo mogli več goditi.

— 10. t. m. se je spet prigodil prav zalosten čin na posestvu nekega Francoza (Pellien) v Hrovaški. Tepli so se namreč kmetje z žandari, in mnogo kmetov je bilo ranjenih in nekaj tudi ustreljenih.

— Državni zbor je sklican in bode imel 23. t. m. spet prvo ali prav za prav 27. sejo. Na dnevnem redu je: 1. volitev zapisovavcev. 2. Poročilo odbora, kateri se je posvetoval zastran kazenske postave od vlade predložene, ki zadeva odstranjenje telesne kazni. 3. Odborovo poročilo zastran Mühlfeld-ovega predloga, po katerem se naj spremeni §. 120 reda kazenske pravde. (Zastran izpraševanja prič, ktere spadajo pod vojaško sodnija.)

— Časnik „Napredak“ piše: Če se potrdi, da so Turki kapitana Karadžič-a umorili, bo Srebska morala napraviti z mečem v roki. V Srbski se bodo v kratkem stvari zgodile, s kterimi, pravijo, bo vsak Srbliin zadovoljen.

— Cesar in cesarica sta 13. t. m. došla v Monakovo.

— Iz Petrograda se je pisalo „Narod. list.“: „Trenutek se bliža, v katerem se mora rešiti prašanje jutrovih dežel in tudi Slovanske zadeve v Evropi. Slovani morajo biti pripravljani, da nastopi kmalu konfederacija med Slovani bivaječimi zunaj Avstrije, brž ko bodo Turki iz Evrope pregnani.“

— V Genovi so bili zbrani prekanjeni prekucni, kateri so hoteli pogoje vsesvetnega miru napraviti. Tudi Garibaldi je bil tamo, kterege so celo za častnega predsednika zvolili. Ali ni to smešno: Garibaldi z mavtarskimi prekucni, ki hočejo vse trone po svetu prevreči, stavlja pogodbe — splošnemu miru?

— V nedeljo 15. t. m. je bila pri mali Nedelji velika narodna beseda, ktero je osnoval izkreni rodoljub gospod B. R. v spomin rajnega slovenskega zgodovinarja Antona Krempeljna, ki je tamo kot župnik živel in umrl. Snidlo se je več ko tri trisoč ljudi od vseh strani slovenskega Štajerja, iz Prekmurskega in tudi iz Kranjskega in Horvaškega. Lepih govorov, deklamacij, pesem je bilo mnogo slišati, kar hočemo prihodnjč bolj na tanko popisati.

— Cesarski namestnik v Koroški grof Hohenwarth je vsled ministerskega vkaza, po katerem se mora rabiti slovenski jezik v vradnijah Štajarske, Kranjske, Koroške in v Istriji, poslal pismo na ministerstvo, v katerem pravi, da tega v Koroški celó ni potrebno, ker tamo nikdo tega ne zahteva (?) in da vradniki tamo toliko slovenščine vedo in tudi rabijo, kolikor je potrebno; sicer se pa na Koroškem nihčér še ni pritožil, da nebi bil zadovoljen z dozdanjim vradovanjem. Pravi tudi dalje, da tega nobeden koroških poslancev, katerih je pet v državnem zboru, ni zahteval in tudi ni podpisal onega pisma, ki so ga dali na ministerstvo slovenski poslanci. — Radovedni smo, kaj bo ministerstvo na to storilo? Zastran Hohenwarth-ovega pisma pišejo med drugimi časnik „Pestb. vedom.“ tudi sledeče: Hohenwarth-ovo pismo je najboljše plačilo za to, da so se slovenski državni poslanci tako pridno obnašali. Razum slovenskih poslancev ni nikdo kaj drugega pričakoval. Radovedni smo, kaj bo vlada na to storila, ktera

se tako rada opira na vradniške poročila. To so slovenski državni poslanci za to zaslužili, da so bili nezvesti slovenskemu načrtu. — Tudi česki časnik „Nar. Listy“ piše o H. pismu in sicer med ostalim tako: Slovenska doslednost je res prav lep sad prinesla; prej abecednik, zdaj pa poročilo Celovškega cesarskega namestnika! To so prav lepe nade, da se doseže to, zarad česar so gg. Toman, Klun, Svetec itd. šli na Dunaj! Sicer pa si ta čin slovenski poslanci naj sami razložijo; bili so prav pridni, so lepo bogali — plačilo sledi. — Tako vnenji listi. Mi pa mislimo, da je zdaj zadnji čas, vladi prav resno povedati, da si Slovenci ne pustimo dalje pometati s svojimi pravicami. V ustavni državi nima ta ali oni deželni namestnik, niti ne vradniki, ampak le izbrani poslanci imajo govoriti o tem, kar je narodu na korist ali na škodo.

— Iz Levova se piše: Gališko deželno poglavarstvo je te dni razglasilo povelje, po katerem se mora od prvega septembra v šolskem odseku samo v polskem jeziku vradovati. Vsi dopisi do tega odseka kakor poprek vse dopisovanja med šolskimi vradmi morajo biti prihodnjč v oficialnem t. j. polskem jeziku. Da se v južni Galičiji, kder stanujejo sami Rusini, od tega povelja odstopiti ne bode smelo, se samo po sebi razumeva, če pogledamo na to, kako so že do zdaj Polaki proti Rusinom postopali. — Tudi tukajšno mestno poglavarstvo ni hotelo zaostati za deželnim poglavarstvom, in toraj tudi brž vpeljalo polski kot vradni jezik.

— Srbska skupščina se bode odprla 29. septembra (t. j. 10. oktobra) v Kragujevcu.

— Cesar in cesarica gresta 23. t. m. v Pešt in od tod na grajšino Gödöllö, kder ostaneta tri tedne; do 25. oktobra pa nek prideta v Pariz.

— Upor v Hercegovini se širi krez reko Taro.

— Ministerstvo nauka je izpraznjeno službo na Mari-borski gimnaziji podelilo g. Jan. Pajku, dosedanjemu profesorju v Kranji. — Pravo!

— Kakor se „Pozn. nov.“ iz Varšove piše, so prišli tje pruski častnici, ki bodo ruske vojake vadili (eksercirali). V orožnici je vse živo, da se napravijo puške iglenice po pruskem stroju.

Smešnica.

Po dokončanejši skušnji stopijo g. dekan pred otroke, ter jih pohvalijo, pa tudi nemanarže okregajo, da so tolikokrat iz šole izostali, toraj nič ne znajo. „Eden“ — rekli so dekan — „je celó tridesetkrat izostal!“ — Kakor blisk skoči majhen fantič v drugej klopi nanoge, in poln veselja vzdigne roko, rekoč: „Jes, jes!“

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varaz-dinu		V Maribornu		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	50	4	90	5	—	4	40
Rži	3	—	3	5	3	30	3	20
Ječmena	—	—	—	—	2	90	—	—
Ovsa	1	58	1	55	1	60	1	50
Turšice (kuruze) vagan	3	—	3	15	3	10	3	—
Ajde	2	10	3	—	3	20	2	60
Prosa	4	60	—	—	3	40	—	—
Krompirja	—	—	—	80	1	—	1	—
Govedine funt	—	—	—	24	—	22	—	24
Teletine	—	18	—	26	—	26	—	26
Svinjetine črsteve funt	—	22	—	26	—	—	—	25
Drv 36" trdih soženj (Klafter)	8	26	—	—	6	90	7	80
„ 18" „	—	—	4	35	—	—	—	—
„ 36" mehkih „	5	50	—	—	5	—	5	80
„ 18" „	—	—	—	805	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	50	—	40	—	40	—	40
„ „ mehkega „	—	—	—	30	—	40	—	35
Sena cent	1	—	—	70	—	55	—	95
Slame cent v šopah	—	80	—	95	—	40	—	80
„ „ za steljo	—	60	—	50	—	30	—	60
Slanine (špeha) cent	36	—	44	—	40	—	40	—
Jajec, šest za	—	10	—	10	—	—	—	—

Cesarski zlat velja 5 fl. 88 kr. a. v.

Ažijo srebra 121.25.

Narodno drž. posojilo 65.40.

Loterijine srečke.

V Gradcu 14. septembra 1867: **41 35 46 42 57**

Prihodnje srečkanje je 25. septembra 1867.